No. 1888 Zaterdag 20 Maart 1920. 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels [illegible] ken regel meer 7½ cts.

Allen, die zich met het nieuwe kwartaal, dat met 1 April begint, op den „AMIGOE DI CURAÇAO" abonneeren, en vooruit betalen, ontvangen gedurende deze maand de courant GRATIS.

Eerste Kamer.

De koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao *voor het dienstjaar 1920*

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Algemeene beschouwingen.

§ 1. De Gouverneur heeft inderdaad eene commissie benoemd om onderzoek te doen naar de maatregelen, welke tot versterking van de koloniale middelen behooren te worden genomen. Of daartoe eene *volledige* hervorming van het eerst in 1908 grondig herziene en opnieuw geregelde belastingstelsel noodzakelijk is, acht de ondergeteekende aan twijfel onderhevig. Naar hij meent, zal waarschijnlijk met eene nadere regeling van de grondslagen der heffingen kunnen worden volstaan. Intusschen mag worden ondersteld, dat de bedoelde commissie de vraag of een algeheele herziening gewenscht is, mede onder de oogen zal zien.

§ 2 De ondergeteekende zal, na kennis te hebben genomen van de inzichten van den Gouverneur, welke hij eerlang tegemoet ziet, gaarne de vraag overwegen of de behoefte aan eene wijziging van het Regeeringsreglement, om te geraken tot eene herziening van de samenstelling van den Kolonialen Raad, van zoo dringenden aard is te achten, dat het niet wenschelijk is daarmede te wachten totdat eene algemeene herziening van het reglement aan de orde kan worden gesteld. In afwachting van de voorstellen van den Gouverneur heeft de ondergeteekende zich nog geen vast denkbeeld gevormd ten aanzien van de regelen, welke de samenstelling van den Raad zou moeten beheerschen. Die regelen zullen echter, naar hij zich voorstelt, in de eerste plaats andere beginselen nopens de aanwijzing van de raadsleden dan de thans geldende moeten omvatten. De ondergeteekende zal dan tevens gaarne overwegen of het aan te bevelen is voor elk eiland eene afzonderlijke regeling te treffen.

§ 3. Bij de overweging van de vraag of het gewenscht is in het bestuur der kolonie eene administratieve scheiding tot stand te brengen in dien zin, dat voor de bovenwindsche eilandengroep een rechtstreeks onder het Opperbestuur staand Gouverneur wordt aangesteld, dient rekening te worden gehouden met de zeer aanzienlijke kosten, die zulk een maatregel zou medebrengen en met het gering aantal inwoners dier eilanden. Er zouden dan ook wel zeer dringende redenen moeten worden aangevoerd, om zulk een maatregel aanneemelijk te maken.

§ 4. Er bestaat naar de meening van den ondergeteekende geen redelijke grond voor den geopperden twijfel of tijdens de oorlogsjaren wel altijd voldoende maatregelen zijn genomen om in de behoefte aan levensmiddelen te voorzien. Blijkens de mededeelingen dienaangaande van den Gouverneur, overgenomen in § 1 van hoofdstuk B van het Koloniaal Verslag van 1919, mocht dankbaar worden erkend, dat de bevolking den bangen tijd is doorgekomen zonder ook maar één enkelen dag gebrek te hebben geleden. Slechts in de eerste helft van 1918 heeft men zich ten opzichte van het wittebrood zeer moeten behelpen. Maïsmeel, het voornaamste volksvoedsel kon steeds uit Venezuela worden betrokken en door tijdigen inkoop van bestuurswege is voorkomen, dat tijdelijke schaarschte aldaar nadeelige gevolgen voor de bevolking der kolonie opleverde.

Ook van boter en andere vetten had het Bestuur voorraden opgeslagen. Men kon zoodoende eene ongeoorloofde opdrijving van prijzen tegengaan.

Van de aanbieding van een verzoekschrift van noodlijdende ingezetenen van Aruba aan de Tweede Kamer draagt de ondergeteekende geen kennis.

Bemerking der Redactie :

(Wel vreemd, dat ook geen der adviseurs van den Minister van dit rekest kennis droeg. Dit verzoekschrift, gedateerd uit Aruba 25 April 1919, is in de zitting van de Tweede Kamer op 4 Juni 1919 besproken en op voorstel van den Voorzitter der Commissie ter griffie gedeponeerd.

Zie *Amigoe di Curaçao* van 2 Augustus 1919.)

Ook voor de meening, dat tegen de heerschende duurte van voedingsmiddelen op alle eilanden meer en betere maatregelen genomen hadden kunnen worden worden, bestaat geen grond. De ondergeteekende is integendeel van oordeel, dat in de kolonie nog steeds de vereischte voortvarendheid met betrekking tot de voedselvoorziening wordt betracht. Hij moge er dienaangaande aan herinneren, dat toen tengevolge van stakingen in New-York de aanvoer van maïs, maïsmeel, tarwemeel en andere levensmiddelen belemmering ondervond, bij verordening aan den Gouverneur de noodige bevoegdheden zijn verleend om den in- en uitvoer te regelen. Van die bevoegdheid heeft de Gouverneur aanstonds gebruik gemaakt, met gelijktijdige instelling van een bureau voor voedselvoorziening, waarvan de zorg werd opgedragen voor het verkrijgbaar stellen van de meest noodzakelijke levensmiddelen tegen matige prijzen.

§ 5. De ondergeteekende acht het aan twijfel onderhevig of de door sommige leden aanbevolen invoering van eene sociale wetgeving, beoogende de bescherming der arbeiders, de emigratie zal vermogen tegen te houden; het is, voor zoover hem bekend, niet gebleken, dat de oorzaak dezer beweging in de arbeidstoestanden te zoeken is. Ook hem wil het met de andere leden, welke hier aan het woord waren, aanvankelijk voorkomen, dat de kolonie te klein en de daarbij baat hebbende bevolking te gering zijn om dergelijke maatregelen te kunnen doorvoeren. Alleen eene verbetering van den loonstandaard, waardoor aan den arbeider min of meer overeenkomstige bestaansvoorwaarden worden verzekerd als die, waardoor hij naar den vreemde gelokt wordt, zal de emigratie afdoende kunnen tegengaan.

De omvang van deze emigratie schijnt bovendien niet zeer onrustbarend. Blijkens het vermeld verslag toch (§ 2 van hoofdstuk B) zijn in 1918 van de drie benedenwindsche eilanden, met een bevolking van 50,000 zielen 1381 arbeiders naar den vreemde vertrokken. De terugkeer van zeer velen wijst er overigens op, dat de uittocht over het algemeen slechts een tijdelijk karakter draagt.

§ 6. Omtrent de bewoonbaarheid van het plaatsje Marypoint op Saba is den ondergeteekende alleen bekend dat het wat afgelegen ligt. Dat dit aanleiding zou moeten geven tot onbewoonbaarverklaring — waarvoor bovendien een wettelijke grondslag ontbreekt — is den ondergeteekende niet geheel duidelijk.

§ 7. Voor de beoordeeling van de vraag, of het drankmisbruik in de kolonie al of niet toeneemt, staan den ondergeteekende geen andere cijfers ten dienste dan die, ontleend aan de invoerstatistiek.

Blijkens deze opgave zijn in de kolonie over de jaren 1911—1918 in ronde cijfers ingevoerd onderscheidenlijk 459,000 457 000 562,000 510,000, 445,000, 570,000, 276,000 en 336,000 L. gedistilleerd à 50 pct.

Of deze hoeveelheden alle in de kolonie verbruikt zijn, is den ondergeteekende niet kunnen blijken.

Dat het invoercijfer in de jaren 1917 en 1918 belangrijk gedaald is, kan het gevolg zijn geweest van de storing in het scheepvaartverkeer.

De ondergeteekende zal de bijzondere aandacht van den Gouverneur vestigen op de betoogde wenschelijkheid om het toenemend drankmisbruik met kracht te bestrijden.

§ 8. De ondergeteekende vertrouwt dat het antwoord op de op 4 December l. l. door het lid der Kamer den heer VAN KOL, gedane vraag in zake eene betere consulaire vertegenwoordiging van Nederland in de Antillen, welk antwoord in overleg met zijn ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken moet worden vastgesteld, eerlang kan worden medegedeeld.

Iste AFDEELING.

Algemeen en gewestelijk bestuur.

Gaarne erkent de ondergeteekende dat zooveel mogelijk vastheid in de regeling der bezoldigingen moet bestaan. De ervaring leert echter, dat zulk een vast stelsel van bezoldiging niet geschikt is om aan de kolonie de beschikking te verzekeren over tijdelijk uit te zenden personeel; juist de in het Voorloopig Verslag besproken gevallen van den directeur van openbare werken en dien van den gezondheidsdienst hebben daarvan opnieuw het bewijs geleverd. Immers in Curaçao bestaat zoodanig in 1918 herzien stelsel, dat eerlang opnieuw ter verbetering van de inkomsten in overweging moet worden genomen. En juist de inkomsten van de beide genoemde chefs van takken van dienst zijn met afwijking daarvan geregeld moeten worden ten einde hen tot blijven te bewegen.

Gaat men uit van het denkbeeld, dat de bezoldigingsgrenzen zich moeten richten naar de behoeften van voor de onderscheidene betrekkingen in de kolonie beschikbare krachten, dan komt men tot een schaal, die in den regel niet voldoende is voor de eischen van hen, die voor eene uitzending naar de kolonie tot tijdelijke vervulling van eene landsbetrekking in de termen vallen.

Minister IDENBURG heeft daarom den Gouverneur in overweging gegeven, om in de begrooting een krediet op te nemen voor een bijslag op de organiek vastgestelde bezoldigingen in de gevallen, waarin slechts tegen een hooger inkomen de beschikking over de bekwame uit het Moederland uit te zenden krachten kan worden verkregen. De Koloniale Raad heeft echter het door den Gouverneur te dien einde gedaan voorstel eenstemmig verworpen. Alvorens deze aangelegenheid nader te overwegen wenscht de ondergeteekende het verloop der behandeling van het vraagstuk in de andere koloniën af te wachten.

IIde AFDEELING.

Rechts- en politiewezen.

Het is den ondergeteekende niet bekend, waarop de bewering steunt dat de taak van den Procureur-Generaal te veelomvattend moet worden geacht. Afgescheiden hiervan kan worden erkend, dat het toezicht op het bouwen van huizen enz. meer tot den werkkring van den directeur van openbare werken behoort dan tot dien van den procureur-generaal. Waarom aan de verordening van 17 Juli 1883 (P. B. n°. 7) tot verzekering van de veiligheid bij het vervoer van arbeiders, die buiten de kolonie gaan werken, niet naar behooren de hand is gehouden, is den ondergeteekende niet bekend, zoodat hij ook niet kan nagaan wie daaraan schuldig waren.

De bepalingen, in de aangehaalde verordening voorkomende, krachtens welke bij de werving zooveel mogelijk tegen misbruiken der wervers moest worden gewaakt, hebben, in de praktijk niet voldaan. De Gouverneur overweegt thans een nieuwe regeling, waarbij tevens zal worden nagegaan of het mogelijk is aan de van Curaçao vertrekkende arbeiders op de eene of andere wijze de verplichting op te leggen, voor hun gezin te blijven zorgen.

Reeds thans achten, naar vernomen werd, de werkgevers op Cuba, waarheen de emigratie van arbeiders zich voornamelijk beweegt, het ook in hun belang bij de arbeiders er op aan te dringen geregeld geld aan hunne gezinnen over te maken.

Art. 33. *Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen.* De ondergeteekende deelt het reeds in de toelichting bij dit artikel uitgesproken gevoelen, dat voor de opvoeding van verwaarloosde kinderen in de eerste plaats bijzondere instellingen in aanmerking komen. Het ligt in de bedoeling van het Vicariaat — ook hierop is bij de voormelde toelichting reeds de aandacht gevestigd — om nevens het kort geleden opgericht opvoedingsgesticht voor jongens ook een gesticht voor meisjes te openen.

Art. 59 *Stroohoedenvlechtnijverheid* De opmerking, dat de uitvoer uit Venezuela van stroo voor de vervaardiging van hoeden is stopgezet, moet op een misverstand berusten.

Volgens het jongste, onder dagteekening van 8 November l l., uit de kolonie ontvangen, verslag betreffende het voormeld bedrijf heeft zich geen gebrek aan die grondstof doen gevoelen.

De aanplant van strooleverende palmen in Suriname is nog niet voldoende gevorderd om den uitvoer van stroo naar Curaçao in hoeveelheden van eenige beteekenis mogelijk te maken.

Nog onlangs is de aandacht van de Gouverneurs van beide koloniën gevestigd op de wenschelijkheid om den aanplant van palmen belangrijk uit te breiden, ten einde ook de Curaçaosche vlechtnijverheid voldoende van deze grondstof te kunnen voorzien. Eenig uitsluitsel omtrent het tijdstip, tegen hetwelk deze wensch in vervulling zal gaan, is voorhands niet te geven.

Vde AFDEELING.

Eeredienst, onderwijs en armenzorg.

In aansluiting aan hetgeen medegedeeld is in de Memorie van antwoord op het voorloopig verslag der Kamer betreffende de begrooting van Suriname voor 1920 moge worden aangeteekend, dat de indiening bij de Tweede Kamer van de twee wetsontwerpen, in zake van financieele gelijkstelling van het openbaar en het bijzonder onderwijs in die kolonie en in Curaçao, spoedig verwacht mag worden.

Van unificatie van het leerplan is alleen sprake ten aanzien van de vakken, waarin onderwijs moet worden gegeven, met deze afwijking nochtans dat de Engelsche taal voor de bovenwindsche eilanden als verplicht vak is opgenomen. Nevens dit algemeen programma zal elke school een eigen leerplan hebben. Zooals in de memorie van toelichting bij het eerste ontwerp voor eene nieuwe onderwijs-verordening ten aanzien van het in art. 46 van dat ontwerp genoemd leerplan te kennen geeft, is het de bedoeling voor elke school een juist omlijnd, door de onderwijzers ontworpen programma te verkrijgen. Er zal dus gelegenheid bestaan om aan de speciale behoeften van elk eiland tegemoet te komen.

Krachtens artikel 14 van het nieuwe ontwerp zal het onderwijs op de bovenwindsche eilanden in het Engelsch en in het Nederlandsch worden gegeven.

VIde AFDEELING.

Landbouw.

Aan de behoefte aan voorlichting op landbouwkundig gebied op de bovenwindsche eilanden zal, naar de meening van den ondergeteekende, voorloopig voldoende worden tegemoet gekomen door uitzending

HOLLANDSCHE BANK
voor West-Indie
Amsterdam — Curaçao.
Statutair Kapitaal f 5,000,000,
waarvan volgestort f 1,000,000.
Rentevergoeding voor Deposito's:
met 1 dag opzegging 2 %
met 10 dagen „ 2½ %
met 1 maand „ 4 %
Cheque-Rekeningen
Rentevergoeding 1½ %.
Buitenlandsche wissels.
26—52

van een praktisch onderlegd deskundige, die op zijn reis daarheen vermoedelijk een der nabijgelegen Engelsche eilanden zal bezoeken om zich op de hoogte te stellen van de uitoefening van het landbouwbedrijf aldaar.

Aan de Cultuurmaatschappij der Nederlandsche Antillen zijn renteloos gelden in leen verstrekt, doch geen subsidiën verleend. Een afschrift van de met die maatschappij aangegane nadere overeenkomst met betrekking tot die voorschotten wordt ter voldoening aan het verzoek om te vernemen op welke wijze de Regeering voldoende zeggenschap en toezicht ten aanzien van het bedrijf der maatschappijen verkregen heeft ter inzage voor de leden ter Griffie van de Kamer nedergelegd.

De ondergeteekende zal gaarne met den Gouverneur in overleg treden over de door den heer Mörzer Bruins in eene lezing behandelde vraagstukken in verband met de verbetering van den landbouw en de veeteelt; bij zal daarbij diens aandacht vestigen op de betoogde wenschelijkheid van toekenning van van premiën voor het aanwenden van nuttige maatregelen ten aanzien van de waterverschaffing, landbouw, veeteelt, enz.

De invoer van krachtvoeder vindt geregeld plaats. Er bestaat daarom geen aanleiding om nog een onderzoek te doen naar de mogelijkheid van dien invoer.

Voor den kleinen man staat, althans op de benedenwindsche eilanden, de gelegenheid ruimschoots open om beschikking over landsgrond te verkrijgen. Bijlage R van het Koloniaal verslag van 1919 geeft een overzicht van de uitgegeven perceelen op die eilanden.

Ook op St. Eustatius zijn en worden perceelen landsgrond aan den kleinen man afgestaan, terwijl op St. Martin onlangs voor gelijk doel een landgoed is aangekocht.

St. Martin. Een ambtelijk verslag over de zoutnijverheid op dit eiland zal den ondergeteekende, naar hij vertrouwt, eerlang bereiken. Aan de hand daarvan zal hij gaarne overwegen of van bestuurswege maatregelen kunnen worden genomen om het zoutgaren meer ten voordeele van de bevolking te doen komen. Intusschen blijkt uit evengemeld Koloniaal Verslag dat het gaarloon belangrijk is verhoogd.

Zooals de ondergeteekende in zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer heeft medegedeeld, is de bijzondere aandacht van den Gouverneur op de struisvogelcultuur gevestigd. In afwachting van de beschouwingen en van mogelijke voorstellen van den Gouverneur te dien aanzien heeft de ondergeteekende nog geen beslissing kunnen nemen op het verzoek van het struisvogelpark „Albertina" om geldelijken steun.

VIIde Afdeeling.

Openbare gezondheidsdienst.

Het is in het Voorloopig Verslag genoemd rapport van den openbaren gezondheidsdienst vestigt, naar de ondergeteekende meent, de overtuiging, dat voortdurend gestreefd wordt naar een gunstig algemeen gezondheidstoestand. Dat, zoo noodig, ter bevordering van dat groote volksbelang niet tegen groote uitgaven wordt opgezien, moge blijken uit de voor een paar jaren met vrij aanzienlijke kosten tot stand gebrachte nieuwe regeling van den genoemden dienst.

Waar de directeur van dezen dienst, in zijne in het jongste nummer van de „West-Indische Gids" opgenomen verhandeling, zijne voldoening uitspreekt over hetgeen met medewerking van den Kolonialen Raad tot stand is gebracht — bij wijst er op, dat „Curaçao eene geneeskundige organisatie verkreeg, in menig opzicht het Moederland vooruit" — kan van verzet van het college tegen „verschillende voorstellen" geen sprake zijn. Dat op enkele onderdeelen verschil van inzicht heeft bestaan, doet daaraan niet tekort. Zoo heeft de Raad zich niet kunnen vereenigen met het voorstel tot uitbreiding van het aantal geneesheeren voor de buitendistricten op het eiland Curaçao tot een viertal en werd dit getal beperkt tot drie. Aangezien het hier geen beginselvraag betrof, heeft de ondergeteekende, zooals medegedeeld is in de toelichting bij art. 98 van de onderhavige begrooting, bij de beslissing van den Raad te dien aanzien zich nedergelegd. De meening, dat bij den betrokken post (nl. voor een vierden geneesheer, wiens ressort zou zijn het 3de district op het eiland Curaçao) weder op de begrooting, heeft gebracht, berust dus op een misverstand.

De ondergeteekende zal de gemaakte opmerkingen over de wenschelijkheid van de oprichting van eene siekeninrichting op St. Eustatius en van het nemen van proeven voor de verdelging van muggen en muskieten door watersalamanders onder de aandacht van den Gouverneur te brengen.

De Landvoogd zal ongetwijfeld niet hebben nagelaten maatregelen voor te schrijven om verbetering te brengen in ongewenschte toestanden in het krankzinnigengesticht.

Het onderzoek naar de mogelijkheid om Willemstad van een drink waterleiding te voorzien wordt voort gezet.

Ten aanzien van de regeling van de watervoorziening elders op dien voet deelt ondergeteekende de vrees van zijn ambtsvoorganger, dat de verwezenlijking daarvan op het kos tenbezwaar zal afstuiten. (Memorie van antwoord op het Voorloopig Verslag der Eerste Kamer over de Curaçaosche begrooting voor 1919, Gedrukte Stukken 1918—1919, n°. 138*a*, Aruba, bladz. 6).

VIIIste Afdeeling.

Openbare werken.

De ondergeteekende zal het oordeel van den Gouverneur vragen over de van de oprichting van waterschappen te verwachten voordeelen.

Aruba. De verbetering van de haventoestanden op dit eiland heeft de aandacht van den Gouverneur. Voor de beschikbaarstelling van een sleepboot bestaat geen voldoende grond omdat de schepen, die het eiland gewoonlijk aandoen, de hulp daarvan niet, althans uiterst zelden, noodig hebben.

St. Martin. Bij artikel 132 van de begrooting voor 1919 is een post van f 19.000 uitgetrokken voor den bouw van een brug ter verbinding van het dorpje Simsonbaai met den aan de overzijde van den ingang van de Simsonbaai lager gelegen wal van het Nederlandsch gedeelte van St. Martin.

De Minister van Koloniën,

De Graaff.

Ontwerp van Wet.

Wijziging van art. 180 van het Regeeringsreglement.

Wij WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten;

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao, waarvan de tekst werd bekend gemaakt bij Ons besluit van 25 Februari 1902 (*Staatsblad* n°. 38) en zooals dat sedert is gewijzigd, opnieuw te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao ondergaat de navolgende wijziging:

Van artikel 180 wordt het tweede lid gelezen: „Zij doet dit door bekostiging op den voet van gelijkheid van het bijzonder en het openbaar onderwijs."

Memorie van Toelichting.

In § 5 van zijne Memorie van antwoord op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer der Staten-Generaal omtrent de Koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1919 gaf Minister Idenburg als zijne zienswijze te kennen, dat het beginsel geldelijke gelijkstelling, van het bijzonder met het openbaar onderwijs, hetwelk in het lande belichaamd in artikel 192 der Grondwet, ook in de kolonie moest worden uitgevoerd.

Hij voegde daaraan toe, dat indien de betrokken Gouverneurs daartoe eene wijziging van het Regeeringsreglement raadzaam mochten oordeelen, zijnerzijds het indienen van een desbetreffend voorstel niet zou worden nagelaten.

Hoewel de Gouverneurs wijziging van het Regeeringsreglement niet beslist noodzakelijk achten om tot deze gelijkstelling te kunnen overgaan, schijnt het den ondergeteekende bij nadere overweging toch verkieslijk in het Regeeringsreglement een voorschrift op dit punt op te nemen, waartoe strekken de hierbij aangeboden wetsontwerpen, welke overigens geen toelichting behoeven.

De Minister van Koloniën,

de Graaff.

Eerste Kamer.

Wyziging van Art. 107 van het Regeeringsreglement.

Memorie van Antwoord.

Het was den ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat vele leden hunne instemming met het wetsontwerp hebben betuigd en de aan den Gouverneur toe te kennen ruime bevoegdheid ten aanzien van het benoemen, schorsen en ontslaan van gezaghebbers als een groote verbetering beschouwen.

Voor het door andere, met het voorstel weinig ingenomen, leden betuigde leedwezen, dat de Staten-Generaal alweer volkomen onnoodig voor een voldongen feit werden geplaatst, omdat de centrale gezaghebber intusschen reeds is benoemd, bestaat naar de meening van den ondergeteekende geen grond, wanneer wordt uitgegaan van de in de Memorie van Toelichting vooropgezette opvatting, dat artikel 107 van het Regeeringsreglement, zooals het thans is ingekleed, reeds toelaat de bestuursleiding van meer dan één eiland aan één gezaghebber toe te vertrouwen, en wanneer voorts in het oog wordt gehouden, dat het wenschelijk was dien maatregel aanstonds toe te passen.

Van de gelegenheid, die het op 30 Juni l.l. bij de Tweede Kamer aanhangig gemaakte wetsontwerp aanbood, kon ondergeteekende's ambtsvoorganger moeilijk gebruik hebben gemaakt om daarin een voorstel op te nemen om verandering te brengen in de samenstelling van den Kolonialen Raad; hij wenschte immers te dezer zake, blijkens zijne in de vergadering van de genoemde Kamer van 11 April l.l. bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor 1919 afgelegde verklaring, eerst het gevoelen van den op 10 Juni d. a. v. opgetreden nieuwen Gouverneur te vernemen.

Zooals de ondergeteekende bij zijne Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Kamer over de Curaçaosche begrooting voor 1920 heeft medegedeeld, zal hij, na van de eerlang verwacht wordende voorstellen van den Gouverneur kennis te hebben genomen, gaarne de vraag overwegen, of de regeling van zoo dringenden aard is te achten, dat een spoedige voorziening gewenscht is. In verband daarmede is de ondergeteekende niet in staat thans eenige toezegging te doen omtrent het tijdstip waarop hij een daartoe strekkend voorstel zal kunnen indienen. Het ziet hierin echter geen aanleiding het wetsontwerp terug te nemen.

Ten aanzien van de vraag, of de invoering van een afzonderlijk bestuurstelsel voor de Bovenwindsche eilanden in het belang van deze groep gerade is, moge de ondergeteekende verwijzen naar zijn bij de voormelde Memorie op eene overeenkomstige vraag gegeven antwoord.

De ondergeteekende kan de vrees niet deelen, dat het prestige van de gezaghebbers lijden zal bij benoeming door den Gouverneur. Deze wijze van benoeming brengt geen wijziging in hunne bij wettelijke verordeningen omschreven bevoegdheden; zij worden daardoor noch meer noch minder afhankelijk van den Gouverneur, terwijl noch hun optreden noch hun arbeid daaronder behoeft te lijden.

De met het ontvangerschap op elk van de Bovenwindsche eilanden belaste ambtenaren zijn aangewezen om den gezaghebber gedurende zijne afwezigheid van het eiland te vervangen.

Deze opdracht heeft natuurlijk in hoofdzaak het oog op administratieve werkzaamheden.

De Minister van Koloniën,

DE GRAAFF.

10den Februari 1920.

MISSIEWEEK TE ROTTERDAM.

Voor de verbreiding van de missieidee, tot opwekking van de belangstelling voor de verbreiding van ons H. Geloof is te Rotterdam een missieweek georganiseerd, welke op meer dan schitterende en alle verwachting te boven gaande wijze is geslaagd.

Aan het verzoek tot algemeene H. Communie op Driekoningendag werd door Rotterdammers schitterend gevolg gegeven en vormde die dag alzoo een waardige voorbereiding voor het grootsche werk. In den middag van dien dag had de opening plaats van de Missietentoonstelling, welke gehouden werd in de ruime zalen van de gewezen schoollokalen der Eerw. Zusters Dominicanessen, aan de Oppert.

De voorzitter van het missiecomité, de eerw. heer J. C. H. M. Schiphorst, heette de talrijk opgekomen aanwezigen, onder wie we aantreffen een groot aantal H. H. geestelijken der stad, alsmede de eere-leden en leden van het uitvoerend comité, hartelijk welkom, waarna de Hoogeerw. heer Deken, Mgr. P. A. F. Thier, het woord richtte tot de aanwezigen om de plechtige opening te verrichten. Spr. noemde het een aangename taak hier het woord te voeren en gedachtig de aanvangswoorden van het epistel van Driekoningen, zou spreker willen uitroepen: Sta op en wordt verlicht, Rotterdam! Komt Rotterdammers, komt op en laat u onderwijzen en overtuigen van het groote belang en nut der missiën. Hij wekte hen allen op een ruime propaganda te maken bij vrienden en bekenden om bij allen het heilige vuur van belangstelling te doen ontgloeien voor het zware werk, waarmee wij op deze tentoonstelling van zeer nabij kunnen kennismaken.

Spr. opent de tentoonstelling en de missieweek met de hoop en den wensch dat geheel katholiek Rotterdam wederom voor de zooveelste maal zal toonen ontvankelijk te zijn voor alles wat hier en in deze dagen geleerd en onderwezen zal worden.

Na de opening had een rondgang der aanwezigen door de tentoonstellingszalen plaats. Om weer te geven, wat slechts een oppervlakkige beschouwing van het geëxposeerde zou eischen, zou ons reeds te ver voeren en wij willen dan ook volstaan met slechts het volgende te vermelden:

Inzendingen treffen wij er aan van de St. Josephs-Congregatie van Mill Hill, welke missie vooral gevestigd is in de Congo en Oeganda, Nieuw Zeeland en Borneo; van de zusters van het Gezelschap J. M. J. te 's-Hertogenbosch, van de Congregatie van het Goddelijk Woord, wier leden gevormd worden te Uden en Teteringen, voor de missie op Flores.

Een rijke inzending treffen we er aan van de eerwaarde paters Dominicanen, wier missiegebied zich uitstrekt over Curaçao en Porto Rico. Onder deze inzending bevindt zich een door Huib. Luns geschilderd portret van Mgr. Vuylsteke en een zending van het Departement van Koloniën, welke laatste ons een typischen indruk geeft van het beschavingspeil dezer landen. Wij zien de zalen verder doorwandelen, komen we aan de expositie van de Witte Paters van Kardinaal Lavigerie, welke ons naast een groo ten rijkdom van kunstvoorwerpen, een uitgebreide collectie producten laat zien van industrie en snijkunst uit hun missiegebied in Afrika.

De paters der H. H. Harten van Grave en Ginneken geven ons den cultuurloop der Sandwicheilanden, terwijl de paters Redemptoristen talrijke voorwerpen exposeeren uit hun missiegebied in Suriname. Evenzoo zien we zulks van de paters Franciscanen uit Brazilië en Zuid Chansi.

Bijzonder wordt onze aandacht nog getrokken door een Keieesch dorp, tentoongesteld door de paters van het H. Hart te Tilburg, wier terrein zich uitstrekt over de Kei-eilanden. Vermelden we nog de inzendingen van Zuid-Nieuw-Guinea, een kolonie, die vooral bekend is door de daar heerschende geslachtsziekten, welke het ras dreigen te vernietigen.

Al deze inzendingen, welke over 9 groote zalen verdeeld zijn, getuigen van de uiterste zorg, welke hieraan besteed is. Overal zijn paters, echte missionarissen, aanwezig om van alles den juisten uitleg te geven, terwijl een gids het bezoek niet weinig veraangenaamt.

Ook de kinderen zijn in deze missieweek niet vergeten. Voor hen, hun aantal beloopt het respectabele getal van meer 10.000, is door de goede zorgen van het comité een reeks van feesten georganiseerd, welke zeer zeker de Rotterdamsche jeugd zeer lang zullen bijblijven niet alleen, doch een blijvende belangstelling in de kinderhartjes zullen hebben gewekt. Door de kinderen tot de ouders zal men hierdoor gekomen zijn en van ganscher harte hopen wij, dat deze kinderfeesten, welke zoo'n enorm succes hadden, bij de ouderen de plicht om de missies te steunen zal hebben wakker geroepen.

Gedurende 4 dagen, tweemaal daags, werden deze feesten gehouden. Pater Schoenmakers van Mill Hill vertelde den kindertjes in eenvoudige woorden het missieleven. Een reeks lichtbeelden hield de belangstelling gaande. Daarna werden door een jongenskoor eenige Kabylische liederen gezongen onder leiding van Mej. Th. de Waal.

Dan een collecte en tractatie aan elk kind, een reep chocolade met op den omslag „Kinderen steunt de Missie.

Aan het slot een neger-tooneelstukje in 3 bedrijven, wat een uitbundigen bijval vond.

Wat hebben de kinderen daar genoten en wat een blijde gezichten en opgewekte hartjes!

In de verschillende kerken werd eerst 's morgens een kindermis gehouden met generale H. Communie.

Zondagmorgen werd in de parochiekerk van St. Laurentius een Pontificale Hoogmis opgedragen tot afsmeeking van Gods zegen over de missieweek. De H. Mis werd opgedragen door den Hoogeerw. heer Mgr. M. P. J. Möllmann, vicaris-generaal, protonotarius apostolicus a. i. p., waarbij Z.H.E. werd geassisteerd door den Hoogeerw. heer Mgr. P. A. F. Thier, als prebiter-assistens. Z.E. heer pastoor E. A. M. Mersel, diaken, en zeereerw. heer pastoor M. W. A. Wijtenburg als subdiaken. Thuriferarius was de weleerw. heer L. J. Schalke, ad mytram de zeereerw. heer W. Dirken, ceremoniarius de weleerw. heer J. C. H. M. Schiphorst, voorts de weleerw. heeren P. Jongmans en S. A. J. Willemsen.

Bij deze Hoogmis waren een zeer groot aantal missionarissen, comitéleden en verdere genoodigden aanwezig.

Zondagavond had in de groote zaal van het S. Josephgebouw de eerste missieuitvoering plaats, welke uitvoering de daaraan volgende avonden werd herhaald. We kenden de zaal bijna niet terug, op zulk een schitterende wijze als deze was versierd geworden.

Voor een eivolle zaal beklom pater Fennell O. P. het podium om een welkomstwoord tot de aanwezigen uit te spreken. Een bijzonder woord richtte spr. tot Mgr. Möllmann en hoewel het spr. speet niet Z. D. H. den Bisschop te mogen begroeten, bizonderlijk als den Apostolischen Bisschop, was hij toch verheugd Mgr. Möllmann hier te zien en dankt hem voor het opdragen van de Pontificale hoogmis.

Hierna opende Mgr. Thier, die in paars gewaad was, de feestelijke bijeenkomst met ongeveer de volgende worden:

Het zij mij vergund deze vergadering te openen. Wij zijn hier deze avond bij elkaar ook om groote uiting te geven aan ons geloof, maar ook om ons geloofsleven nog uit te breiden en het te verwarmen.

Wij zijn bijeen om nog eens wat meer te voelen het groote werk der missie, waaronder we zeer veel missionarissen treffen uit ons eigen land en stad. Ik open deze vergadering met den wensch, uitgesproken in de oratie van dezen dag, dat te weten wat wij moeten doen en te volbrengen wat wij weten.

Na de opening werd het woord verleend aan Pater Borromaeus de Greeve, tot het uitspreken van diens feestrede.

Zelden heb ik, aldus spr., met zooveel vreugde en geestdrift den katheder beklommen als hedenavond. Eervol is het in zulk een illustre vergadering te mogen spreken, waarbij de Hoogeerw. heer Deken en Mgr. Möllman aanwezig zijn.

O, zeker het is wel een eer, waar heel Roomsch Nederland bijeen is, en de provincialen der verschillende congregatiën, en het is daarom een nationale bijeenkomst.

Mij treft zoozeer het doel van dezen dag! Wat is het doel? Mij dunkt, we zijn allen in de Oppert geweest. Daar is een tentoonstelling, waar geen enkele internationale tegen op kan. De missieweek is in vollen gang en de tentoonstelling van het Kath. Missiewerk is het doel om bij de Kath. van Rotterdam den waren vurigen missiegeest te verlevendigen. Deze actie moet gesteund worden door 'n woord! En dit is mij gegeven. En te zijn daarvoor propagandist zet mijn ziel in geestdrift en brengt den brand bij mij in het woord, dat ik spreken ga.

Ik zal u verklaren het *waarom* en *hoe* der missieactie. Tot missieactie worden wij uit innerlijken drang gedwongen. In de kerk zit een natuurlijke zucht naar expansie, de uitbreiding is de wil van Jezus Christus. „Gaat en onderwijst alle volkeren!" En de arme visschers spraken de taal, die het zaad strooide in de harten der menschen. In het menschenwoord, O God! zal moeten vertolken: Uw Grootheid, Uw Liefde, Uwe Barmhartigheid! Dit is het wereldplan voor missieactie, door Christus zelf gewild. Na de wereldapostelen zijn 19 eeuwen lang missionarissen uitgetrokken, want het is ons opgelegd door Christus: „Gaat en onderwijst"!

De actie is op de eerste plaats gelegd op de schouders der priesters, maar op de tweede plaats komt de leekenactie. Wij Nederlanders zijn een missievolk bij uitnemendheid. Een Bonifacius was de eerste missionaris. Overal vindt ge den Nederlandschen missionaris. Wij tellen 1017 Ned. missionarissen, waaronder 800

priesters en 14 missie–Bisschoppen daarbij neemt Rotterdam de eereplaats in met 50 missionarissen en zusters. Dit wil wat zeggen, want in verhouding zouden de andere landen er 50,000 moeten leveren, terwijl er slechts 12000 zijn. Daarom hulde aan den missiegeest van Nederland!

Priesteractie eischt leekenactie! God vraagt niet van den een zijn leven te offeren, terwijl een ander zich kan neervleien op een bed van rozen.

Laten we doen wat we willen, maar laten we ons niet vrij pleiten van een degelijke en aanhoudende missieactie. De grootste helft der menschheid zucht nog in ongeloof; 900 millioen zijn er die Christus niet kennen en zijn leer niet omhelzen. Wanneer wij de missieactie vergeten, zijn we of wel een egoistisch of wel een tweeslachtige mensch, dat wel wil knielen en een kruis maakt, maar wien 't niet kan schelen, dat diezelfde Christus door anderen wordt miskend en gevloekt.

Wij die weten, dat millioenen zuchten en snakken naar de kennis van Christus, moeten allen apostelen zijn en zijn verplicht tot missieactie.

Hóe moet de missieactie zijn?

Het 1e offer, wat ik bedoel, is de aalmoes des gebeds. Herinneren we ons wat pater Raaijmakers te Nijmegen zoo ontroerend heeft gezegd We kunnen meer met God over de menschen dan met de menschen over God spreken, We moeten niet vergeten, dat een bekeering een proces is van den wil. Die wilsdaad uit zich in gebed. Daarom moeten we zelf daarin voorgaan. Ik bedoel eerst het gebed met den grootsten aandrang van de kleintjes bij hun avondgebedje, van de rijpere jeugd, van de ouders, van de priesters.

Op de tweede plaats bedoel ik u, priesters.

En dan zie ik eerst de poëzie van het missieleven. De vertrekkende missionaris bezit nog illusies, maar wanneer hij vertrekt is hij er nog niet. Na 10 of 20 jaar als hij verbrand is in de zon, altijd eenzaam en dan blijven, wat hij is, dat is de ware missionaris, de golfbreker in de zee van ongeloof, de pionier voor Christus.

De waarde van zulk een priester is onschatbaar en nooit kunt gij meer doen, dan wanneer gij een priester geeft aan de missie. Daarom bedel ik u priesters.

Ten derde bedel ik uw geld.

Het is geweldig, wat Roomsch Nederland elk jaar geeft.

Het is ontzaglijk. Maar moet dan de missie te kort komen?

Het moet niet zijn, zooals het vaak gaat. Mijnheer geeft de postzegels, maar de dienstbode moet ze opsturen; mevrouw de capsules, maar drinkt zelf den wijn. Neen, op velerlei gebied kunnen wij ons nog bezuinigen. We moeten betere katholieken zijn; alle rangen en standen moeten meehelpen, om de missie, in stand te houden. Laat ik sluiten met dit woord: wanneer ge vraagt, hoeveel moetik offeren aan de missie, dan antwoord ik: dan pas hebt ge genoeg gegeven, als ge hebt gegeven, dat wat uw eigen ziel waard is. Ik heb gezegd.

Deze enthousiaste rede werd met daverend applaus begroet.

Hierna werden door enkele Rotterdamsche jongens in Kabylische kleederen eenige Kabylische liederen gezongen, welke een machtigen indruk op de aanwezigen maakten.

Een woord van lof aan mej. Th. de Waal, die deze liederen had helpen instudeeren, is zeer zeker op zijn plaats.

Tijdens dezen zang werd een missiecollecte gehouden.

Na de pauze werd het missie-oratorium opgevoerd, welke muziek is van den heer W. A. van Gulden, en tableaux van Herman Moerkerk. Ook dit kunstwerk, slaagde in alle deelen schitterend.

Aan het einde van den avond, toen het al heel laat geworden was, huldigde pater Fennell de talrijke personen, die aan dezen grootschen arbeid, welke de missieweek vergt, hadden medegewerkt, waarna Mgr. Mölmann het podium betrad en on geveer het volgende zeide:

„Het is mij een behoefte en tegelijkertijd een groot voorrecht, u de hartelijke groeten en beste wenschen over te brengen van uwen Bisschop, die tengevolge van het gure jaargetijde, niet in uw midden kan zijn. Waar hij echter niet persoonlijk aanwezig is, weet ik echter zeker, dat hij hedenavond hier is geweest met zijn geest en met zijn hart.

Persoonlijk wil ik u ook mijn gelukwenschen aanbieden. Op de laatste Nieuwjaarsreceptie bij Mgr. den Bisschop had ik de gelegenheid aan te stippen, de toename van den Apostolischen ijver in ons Bisdom. Deze avond is er een krachtig bewijs van. Rotterdam heeft zich als altijd weer goed gehouden. De Rotterdamsche liefdadigheid is bekend. Rotterdam geeft veel, geeft graag, geeft openlijk!

Deze missieweek moge een steun blijven, moge standvastig zijn, daarom heb ik dezen ochtend God gevraagd in het H. Misoffer. Dit is tegelijkertijd ook mijn zegen".

Onder het zingen van „*Aan U, o Koning der eeuwen*", eindigde deze op zoo'n sublieme wijze verloopen feestavond. (*De Tijd.*)

Kabelnieuws.

Op het onverwachts komt het bericht van een revolutie in Duitschland, die naar het schijnt zeer vredelievend en zonder bloedvergieten is tot stand gekomen.

Het is nog verre van duidelijk, hoe alles te werk is gegaan. Doch uit de berichten valt het volgende op te maken.

Dat er een sterke reactie gaande was tegen het socialistisch bestuur, dat niet krachtig genoeg ingreep tegen de gruwelen en gewelddaden der communisten en Bolshewiken in Berlijn,, viel reeds op te maken uit het bericht dat deze week de kabel meldde, dat aan Hindenburg het presidentschap was aangeboden, doch dat deze dit aanbod in beraad hield om intusschen Keizer Wilhelm in Amerongen (Doorn) te consulteeren, daar hij van meening was, dat hij nog steeds door zijn eed van trouw aan hem gbonden was.

Wel een bewijs, dat monarchistische idées bij deze keuze de overhand hielden.

Op eens komt nu het bericht, dat Generaal WOLFGANG VON KAPP, die onder President EBERT den post van Rijkskanselier bekleedde, den Rijksdag ontbonden en naar huis gestuurd heeft en Generaal von Lüttig benoemd heeft tot Commandant der Militaire troepen. De voormalige President EBERT is gevlucht.

Hoe dit alles zoo gemakkelijk van stapel is geloopen, kan alleen hierdoor verklaard worden, dat de Duitsche troepen, die uit de Baltische provincies (Oostzee) waren teruggeroepen, en die blijkbaar niet door het Bolshiwisme zijn aangetast, misschien zelfs Keizersgezind, gekampeerd waren op de groote exercitievelden van Doberitz, ten Zuidwesten van Spandau, op slechts 12 K. M. afstand van Berlijn, de hoofdstad zijn binnengetrokken en terstond alle regeerings-gebouwen in de Wilhelmstrasse bezet hebben.

Het is niet te verwonderen, dat men zich in Frankrijk over dit op leven van het monarchistisch gevaar in Duitschland doodelijk ongerust maakt.

Maarschalk Foch is reeds door den oppersten Raad in Parijs ter consult opgeroepen.

— Een ander hoopvol bericht komt uit Frankrijk.

Wat reeds lang gefluisterd, door velen gehoopt, door anderen gevreesd werd, zal nu eindelijk een feit gaan worden. De Regeering schijnt vast besloten om de diplomatieke betrekkingen met het Vaticaan weer aan te knoopen. Voornamelijk politieke en geen kerkelijke belangen zijn natuurlijk de drijfveeren. Doch het teekent den toestand, dat Frankrijk thans inziet dat het voor zijn eigen prestige en invloed vooral in het Oosten de hulp van het Vaticaan absoluut noodig heeft.

Het is wel opmerkelijk hoe door den oorlog de publieke opinie in dit opzicht in Frankrijk gewijzigd is. Nagenoeg alle partijen verklaren zich verheugd over dit voornemen der Regeering.

Alleen de ultra-radicale partijen blijven onverzoenlijk.

Berichten uit de Kolonie.

Nieuwe Vicaris.

Door den HoogEerw. Pater B. D. VAN BREDA, provinciaal der Hollandsche Provincie der EE. PP. Dominicanen is tot Vicaris der Paters van de Curaçaosche Missie benoemd de ZeerEerw. Pater MARTINUS LUYCKX, tot nu toe Vicaris der Hollandsche Paters in de Missie van Porto–Rico. Waarschijnlijk zal Zijn Eerw. in de Paaschweek op Curaçao aankomen.

De Z.Eerw. Pater LUYCKX is voor Curaçao geen onbekende. Want reeds van 15 October 1899 tot 16 Juli 1904 vertoefde Z Eerw. hier in de Missie, eerst als Professor aan het groot Seminarie van Scherpenheuvel verbonden, daarna een korten tijd werkzaam als Secretaris van Mgr. van Baars z. g. en als kapelaan op Santa Rosa, Santa Maria en Pietermaai en het laatste een korten tijd als Pastoor van Rincon op Bonaire, totdat Z Eerw. te zamen met onzen tegenwoordigen Apostolischen Vicaris en Pater J. Selbach den 16en Juli 1904 naar Porto–Rico vertrokken, om daar een nieuwe Missie te beginnen, die Z.E. na de benoeming van Mgr. Vuylsteke tot Vic. Apost. van Curaçao, sinds dien tot nu toe ook als Vicaris bestuurd heeft.

Wij heetten Z.Eerw. reeds nu van harte welkom, en hopen dat hij zeer veel tot bloei van onze Missie zal tot stand brengen.

Correspondentie.

Aan SPECTATOR. Uw stuk is voor plaatsing niet geschikt. U stelt uw eischen wel wat hoog, Curaçao is geen New–York. Ons gouvernement tracht geleidelijk alles zooveel mogelijk te verbeteren en meer modern te maken, ook de middelen van vervoer.

Gedood.

In den nacht van Woensdag op Donderdag is een jonge Curaçaoënaar, Arthur Sem van Santa Rosa, werkend bij het laden van het SS. *Oranje Nassau*, liggende hier in de haven, door een neervallende baal katoen op zijn hoofd getroffen. Door de zorgen van den dokter en stuurman van boord werd de ongelukkige zoo spoedig mogelijk naar het St Elizabeth's Gasthuis vervoerd, doch bij aankomst aldaar bleek hij reeds overleden.

Dankbetuiging.

Ontvangen van het *Departement van den Landbouw in Suriname* Boletin No. 38 van December 1919.

NUTTIGE WERKEN AAN VEEHOUDERS. TOESTAND EN MIDDELEN TOT VERBETERING VAN DEN VEESTAPEL door *E Vleming*, Veearts in Suriname. Wij kunnen dit boekje ten zeerste aan plantage-eigenaars aanbevelen. Het bevat een schat van gegevens en raadgievngen die ook voor onze kolonie van heel groot belang zijn en zeer gemakkelijk kunnen opgevolgd worden.

Verhooging van het Posttarief.

Een bericht uit Parijs meldt dat het Bureau van de Wereldpost–vereeniging te Bern heeft aangekondigd dat het eerstdaags te houden wereldpostcongres zal besluiten het *international post-tarief* te brengen op 40 centimes (20 cents) voor brieven en 20 centimes (10 cents) voor briefkaarten.

Consul van Colombia.

De Heer J. J. NEIRA Consul van Colombia alhier is van zijn reis naar zijn vaderland teruggekeerd en heeft zich zelf opnieuw met het Consulaat belast.

Santa Barbara.

Het Nederlandsche stoomschip *Ittersum* groot netto 2235 M3, gezagvoerder B. Jasma, komende van Gibraltar, is den 5n. Maart jl te New-Port aangekomen, heeft aldaar eene lading phosphorzure kalk van 1.910.080 Kg ingenomen en is den 8sten dezer met bestemming naar Rotterdam vertrokken.

Voor Oostenrijk-Hongarije.

De collecte, die volgens voorschrift van Z. H. Paus Benedictus XV in alle Katholieke Kerken op 28 December plaats vond ten bate der kinderen van Oostenrijk–Hongarije, heeft alléén in Nederland de som van fl 500.000 (een half millioen gulden) opgebracht. Dat is Roomsche offervaardigheid.

Het grootste Nederlandsche Stoomschip.

Den 4en Februari is te IJmuiden aangekomen 't stoomschip *Limburgia*, de voormalige *Johann Heinrich Burchard* van de Hamburg–Amerika–lijn en aangekocht door de Kon. Holl. Lloyd.

Dit grootste van de thans varende Nederlandsche stoomschepen is in 1914 te Geestemünde gebouwd en is 590 voet lang, 72 voet breed en 44 voet diep. Het stoomschip kwam te IJmuiden ledig aan met een diepgang van 80 palm en voert drie schoorsteenen.

Officieële Berichten.

De heer G. Troost is op zijn verzoek eervol ontheven van de tijdelijke waarneming der betrekking van de strafgevangenis en het huis van bewaring alhier, en de heer H. C. Veenendaal is tijdelijk als zoodanig benoemd.

De Predikant bij de Vereenigde Protestantsche gemeente alhier G. J. Eybers is in activiteit hersteld.

Aan den agent van politie tweede klasse op Aruba C. P. Rib is om gewichtige redenen acht dagen verlof naar Curaçao verleend.

Tot Leden van de feestcommissie ter viering van den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin zijn benoemd de heeren P. Barentsen, Manfr. Brandao, J. M. S. van Eps, J. P. E. Gorsira, H. J. C. B. Hellmund, S. Mook en J. de Vries.

Aan den hoofdagent van politie S. M. Bogerd is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den agent van politie eerste klasse W. M. Koenen is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den agent van politie tweede klasse H. W. Smeins is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den tweeden kommies tweede klasse J. M. van der Veen is om gewichtige redenen twee maanden verlof verleend.

Aan den districtmeester op Bonaire L. F. S. van der Dijs, met verlof op Curaçao, is om gewichtige redenen een maand verlofsverlenging verleend.

De heeren C. F. Muskus en L. Penha zijn herbenoemd tot leden van de commissie van aanslag voor de Petroleumraffinaderijbelasting.

Mej. E. Hellmund is benoemd tot kweekeling op de openbare lagere school te Kralendijk, Bonaire.

Aan den hoofdagent van polie K. Post is tot herstel van gezondheid acht dagen verlof verleend.

Aan den agent van politie eerste klasse H. Wiels is om gewichtige redenen een maand verlof verleend.

In de commissie van beheer der te Willemstad te openen openbare leeszaal en boekerij zijn benoemd tot lid en voorzitter de Inspecteur van het onderwijs, en tot leden de heeren P. A. Euwens, G. J. Eybers, Jos C. Henriquez en C. van Roggen.

De tijd. eerste klerk op Bonaire H. B. C. Schotborgh is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van ontvanger aldaar, definitief bevorderd tot eerste klerk en overgeplaatst naar Curaçao ten ontvangerskantore.

De heer R D. de S. Arends is tijdelijk belast met de betrekking van ontvanger op Bonaire; Mej Jane Hellmund tijdelijk aangewezen als Secretaris van den Raad van Politie aldaar.

De adjunct-commies J. P. E. Gorsira is overplaatst van het ontvangerskantoor naar het kantoor van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

TRES VERDADES

1

Para las personas débiles ó enfermas
El Alcohol es un Veneno

2

Para crear fuerzas asegúrese de tomar
La Emulsión de Scott

3

Es la legítima preparación de Bacalao que
No Contiene Alcohol

422

Algemeen Nederlandsch Verbond.
Groep Nederlandsche Antillen.

Op een nader te bepalen dag in Mei a. s. zal de VERKIEZING plaats hebben van DRIE bestuursleden ter vervanging van:

Mevr. N. J. C. VAN BREEMEN–KRUYT, wegens vertrek naar Nederland, den heer A. A. BOOM, wegens vertrek naar New York en den heer C. J. KRIJT, die wegens drukke werkzaamheden bedankte.

OPGAVEN VAN CANDIDATEN worden ingewacht bij den VOORZITTER tot en met den **3en April** a. s.

Volgens art. 13 van het reglement kunnen door TEN MINSTEN 10 leden candidaten voor bestuursleden worden gesteld.

Bedraagt het aantal opgegeven candidaten minder dan het dubbele der openvallende plaatsen, dan vult het bestuur het tot dat getal aan.

Curaçao, 18 Maart 1920.

1—2 *Het Bestuur*.

Movimiento Marítimo
Di 10 te 20 di Maart.

A drenta.

Dia 10

Caracas v a di La Guaira
Abeona g h di Cuba
Maria g h di Bonaire
Merida v a di Maracaibo
Lelia g h di Bonaire
Carmen g h di Bonaire

Dia 11

Ajax r h di Mobille
Maracay Tanki am

Dia 12

Maria g h di Maracaibo
Maria Leoncita g h di Aruba
Crijnssen v h di Colon
Oranje Nassau v h di New York
Floras Treams g i di St Kitts

Dia 13

Diana v h di Maracaibo
Atlas r h di Maracaibo
Pto Cabello tanki h di Maracaibo
Julia Amelia g v di La Vela

Dia 14

Zulia v a di New York

Dia 15

Ansaldo San Georgio III di P Cabello
Hollandia g h di Guanta
Lelia g h di Bonaire
Bologna v i di Europa
Themis g v di Maracaibo

Dia 16

Sirena g h di Maracaibo
Tjoborn v s di Fuikbaai

Dia 17

Pluma de Oro g v di Ea Vela
P Restrepo g e di lamar coe averia

Dia 18

Luisiana g a di Maracaibo
Esperanza g v di Maracaibo

Dia 19

Sardigna v i di Pto Colombia
Lijsetjord v n di Maracaibo
Merida v a di La Guaira

Dia 20

Zulia va di Maracaibo

A sali.

Dia 10

Caracas v a pa New York
Lijsetjord v n pa La Guaira
Diana g a pa Sto Domingo

Dia 11

Electra g h pa Maracaibo
Carlota g h pa Maracaibo
Maria g h pa Bonaire

Dia 12

Lelia g h p'Aruba

Dia 16

Electricia v i pa Pto Colombia
Crijnssen v g pa Amsteadam
Carmen g v pa Pto Sucre
Maria g h pa Banaire
Fedalma g h pa Bonaire

Dia 14

Zulia v a pa La Guaira
Reina g h pa Maracaibo
Hirondelle g h pa Maracaibo
Maracaibo g v pa Maracaibo
Frisia g h pa Maracaibo

Dia 15

Ansaldo S Georgeo III v i pa P Colm
Lelia g h pa Aruba
Atlas r h pa Maracaibo
Pto Cabello tanki h pa Maracaibo
Maria Leoncita g h pa La Vela
Ajax r h pa Aruba

Dia 16

Bologna v i pa Pto Colombia
Tjorborn v s pa Suecia
Meteor g h pa Maracaibo

Dia 17

Merida v a pa La Guaira

Dia 18

Diana v h pa Maracaibo

Dia 19

Julia Amelia g v pa La Vela
Oranje Nassau v h pa Pto Cabello
Luisiana gol em pa Pto Rico
Themis g v pa Maracaibo
Marina g v pa Maracaibo

De Hollandsche Bank voor West-Indie geeft hierbij kennis, dat zij op 8 Maart een Bijkantoor te CARACAS heeft geopend.

2—3

Buitenland.

Wat de drank deed.

In verschillende plaatsen van Nederland sprak dr. Davidson, lid der Duitsche Nat. Vergadering over de ervaringen in den oorlog met alcohol opgedaan. Volgens het *U. D.* vertelde hij te Utrecht o. m.:

Toen de oorlog kwam, ging spr. naar den minister van Binnenlandsche Zaken, den heer Delbrück en werd daar ontvangen door zijn plaatsvervanger dr. Lehwald. Op zijn vraag, wat er met al die hoeveelheden graan gebeurden die verstookt werden aan alcohol, en of die niet beter voor voedsel gebruikt konden worden, zette Dr. Lehward groote oogen op. „Daaraan had men nooit gedacht." Maar de plaatsvervanger van den minister beloofde er werk van te zullen maken. Spr. ging huiswaarts met de vaste overtuiging, dat er hoegenaamd niets gedaan zou worden.

En toen is het verschrikkelijke begonnen: de legers, die eerst alcoholvrij waren, tijdens de snelle mobilisatie, werden nu geopend voor alcohol. Groote treinen met sterken drank spoorden naar het front en de meest geweldige tooneelen begonnen zich af te spelen. Van hooger hand werd dit sterk aangewakkerd.

De kroonprins, dien spreker betitelde met den naam „Friedrich Wilhelm von Wieringen" heeft gezegd: „een flink soldaat moet wat te zuipen hebben!" Met deze woorden hebben de drankhandelaars een geweldige reclame gemaakt.

Het is gebeurd, dat er groote moordpartijen aan het front plaats vonden, alleen omdat de soldaten in hun dronkenschap elkaar voor vijanden aanzagen. De compagniescommandant vaardigde daarop een bevel uit: „men mag slechts zooveel drinken als men verdragen kan." Geen woorden noodig om te vertellen, hoe dit opgevat is. Trouwens het voorbeeld der officieren was zoo slecht, dat het gebeurd is, dat patiënten in hospitalen drie dagen op ijs lagen te wachten, dat gebruikt werd...... voor het koelen der champagne voor officieren.

Een streng geheim bevel, dat gevonden is op de kamer van een Duitsch officier, luidde dat de dronkenschap der soldaten te erg werd. De groote offensieven bij Amiëns, Soissons en Albert waren tot staan gebracht, omdat de soldaten te beschonken waren om te vechten.

Geweldig zijn de voorraden gerst die verstookt zijn tot alcohol. Dagelijks gingen er 42000 centenaars gerst (1 centenaar is 100 pond) naar de brouwerij; dat maakt 8.500 000 broodkaarten van een half pond. Op een gezin van 5 personen was aan het begin van den oorlog 10 pond gerst toegestaan. Hiervan zijn er gemiddeld 9 naar den brouwer gegaan. En al de eieren en de suiker! 1½ millioen H.A. land, dat is bijna de helft van Holland, zijn gebezigd voor alcohol-gewassen.

Twee millioen arbeiders zijn aan den arbeid onttrokken geweest voor den drankhandel. Reeds vóór den oorlog had de keizer gezegd: „De meest van alcohol vrije volkeren zullen in den komenden oorlog overwinnen." De keizer was in dit opzicht een profeet.

Een Franciscaan als loods.

Op een groote sociale vergadering der katholieken van Birmingham bracht kapitein Farey hulde aan een der gasten, den Pater Franciscaan Alexis Calderbank, gardiaan van het Oltron-klooster, voor zijn werkzaamheden tijdens den oorlog als vlootaalmoezenier.

Kapitein Farey vertelde o. a. de volgende feiten van den pater:

„Op zekeren keer, aldus de kapitein, dat pater Alexis dienst deed op een geallieërd eskader bestaande uit Engelsche en Fransche kruisers, had de bevelvoerende admiraal geen enkelen stafofficier, dien hij als verbindings-officier bij de Fransche schepen kon plaatsen. Men vroeg nu aan pater Alexius of hij die taak niet op zich wilde nemen. Deze verklaarde zich onmiddellijk bereid en ofschoon niet getraind in het „marinevak" vervulde hij de zware taak op hoogst bevredigende wijze. Pater Calderbank bleef verbindingsofficier tot de vloot op de basis van Scapa-Flow was teruggekeerd.

Juist echter toen het eskader naar zijn basis terugkeerde, kregen de schepen aan de Noordkust van Schotland met zwaar weer te kampen, dat de vloot uit elkaar dreef. Het Fransche vlaggeschip, waarop pater Alexius dienst deed, raakte, doordat de manschappen het vaarwater niet te best kenden, uit den koers en stevende op de steile rotsen aan, waarop het zou zijn verpletterd, had niet pater Alexius, die eenigszins met de kust bekend was, het gevaar voorzien en zulks den kapitein medegedeeld. De koers werd veranderd en pater Calderbank, die tot loods werd aangewezen, wist het schip met succes in een veilige haven te brengen. Voor deze flinke prestatie kreeg de Franciscaan van de Fransche regeering het kruis van het Legioen van Eer, terwijl hij op de dagorde eervol werd vermeld.

De opvoedende kracht van de bioscoop.

Te Antwerpen is ingebroken in de nieuwe school, ver van alle huizen gelegen, in het Hendrika-park en een aantal voorwerpen werden ontvreemd. Op het bord prijkte, in groote letters, het volgende opschrift: „C'est la main rouge," dit laatste woord driemaal grooter dan de andere. Daaronder een groote hand, die een dolk vasthield.

De politie-officier Godefroy, een deskundige in dactyloscopie, nam vingerafdrukken op, welke hij vond, op een lichtblauw geschilderd houten hek. Antropometrische berekeningen lieten toe vast te stellen, dat de persoon, die de „naamkaart" van de bende op het bord had achtergelaten, een gestalte had van 1 m. 52 en volgens de breedte tusschen de huidlijnen der vingerafdruksels, ongeveer 16 jaar moest zijn.

De dader is gevonden en beantwoordt aan de uitkomst van het wetenschappelijk onderzoek; het is een zekere D., leerling in het atheneum, 16 jaar oud en 1 m. 52 groot. Hij heeft volledige bekentenissen gedaan en heeft reeds 5 leden der bende doen kennen. Het zijn Karel F., de jonge „dames" Yvonne V. en Madeleine D., evenals nog twee andere „apaches" in den dop.

De hoofdman der bende was een groot liefhebber van politie-drama's en ging zijn lessen nemen in de verschillende cinema's der stad.

— Rusland heeft, volgens professor Osad, sedert de oorlog is uitgebroken, 35 millioen menschen verloren, inbegrepen de gesneuvelden en hen die aan hun wonden of aan ziekte zijn overleden. Voor den oorlog nam de bevolking van Rusland toe naar rato van 4 geboorten per minuut; op het oogenblik vermindert zij naar rato van 11 of 12 dooden per minuut.

GEBOREN

Stella Machteld

DOCHTER VAN

Quintus Leopold Rigaud

EN

Jeannette Carolina Peiliker.

SABA, 8 Februari 1920. 1—3

Personas Pálidas.

Personas pálidas de raza blanca por regla general son pálidas porque no sacan suficiente nutrición de lo que comen. Por lo tanto necesitan mayor nutrición que es lo único que hace sangre, para abastecer las necesidades del organismo. La EMULSIÓN DE SCOTT, es alimento y medicina a la vez y el "sistema" responde prontamente a sus "efectos" reconstituyente. "vigoriza" y purifica la sangre, dá carnes, energía y vitalidad. Los anémicos y semi anémicos deben de hacer un ensayo con la EMULSIÓN DE SCOTT y continuar hasta que vuelva el color de la salud. Asegúrece de obtener la legítima, con la marca del hombre con el pescado a cuestas. 12

UN TONICO GENERAL

TONIKEL

Y RECONSTITUYENTE

PARA ANEMIA, CLOROSIS, MALA NUTRICIÓN, TUBERCULOSIS, COREA, AMENORREA, NEURASTENIA, MAL DE BRIGHT Y CONVALECENCIA DE LA GRIPE, DEPULMONÍA Y DE FIEBRE TIFOIDEA.

JARABE de AMBROZOIN

PARA TOS BRONQUITIS TUBERCULOSIS LARINGITIS TOS FERINA LA GRIPPE Y ASMA

PREPARADO EN LOS LABORATORIOS DE LA "SALVITAE"

TONIKEL

ENRIQUECE LA SANGRE Y FORTIFICA LOS NERVIOS DA FUERZA, ENERGÍA Y VITALIDAD A LAS PERSONAS DEBILES, ANÉMICAS Y NERVIOSAS

PREPARADO EN LOS LABORATORIOS DE LA "SALVITAE"

Photographische Inrichting.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
Chicago 1893, en
„ Curaçao Eerste Prijs Eeremedaille, 1904.
„ Brussel, 1910
Curaçao, Waterkant Otrabanda.

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ter Spaar- en Beleenbank van 1sten **September 1918** t/m 31e **December 1918**, onder **No. 2983 W** t/m **No. 419 X** zal plaats hebben op Donderdag, den 27n Maart 1920 a. s. en volgende Donderdagen

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 20 Maart 1920.

De Voorzitter

12 C. S. GORSIRA.

Te koop aangeboden

het nog in goeden staat verkeerende motor-vrachtschip

„TRAVERS,"

liggende te Asiento (Curaçaosche Petroleum-Maatschappij), groot **46,46** bruto register ton, lengte 21 meter, breedte 4,10 meter, diepgang ± 4 voet. — Motor: BOLINDER 50 I. P. K., vaart per uur ± 6 Engelsche zeemijlen.

Te bevragen bij de Curaçaosche Petroleum-Maatschappij. 2—3

JARABE DE AMBROZOIN

TOS BRONQUITIS ASMA LARINGITIS

TOS FERINA TUBERCULOSIS AFECCIONES RESPIRATORIAS

AMBROZOIN

ALIVIA LA TOS Y LA RESPIRACION DIFICULTOSA. ESTIMULA LA EXPECTORACION, ALIVIA LA INFLAMACION REPRIME LOS SUDORES NOCTURNOS, FORTALECE LA RESPIRACION Y DOMINA EL DESASOSIEGO.

JARABE DE AMBROZOIN

AMERICAN APOTHECARIES COMPANY, New York.

SALVITAE

EL MEJOR SOLVENTE DEL ÁCIDO ÚRICO.

Salvitae

PARA GOTA, REUMATISMO Y AFECCIONES DE LOS RIÑONES Y VEJIGA.

Veranderbare Dotale Polissen.

De **Veranderbare Dotale Polissen** van de Colombiaansche Mutualiteits-Maatschappij omvat al de veroveringen van het hedendaagsche assurantie-wezen, in tijdperken van 10, 15, 20, 30 en 35 jaar, volgens onderstaand voorbeeld van iemand, die zich op 30 jarigen leeftijd eerst verzekerde bij dotale polis van 25 jaar voor eene som van $ 5000.—, zijnde de jaarlijksche, door hem te betalen premie $ 222.40.

Mocht de verzekerde vóór het 18e jaar, nadat de polis hem is verleend, komen te sterven, dat zal de familie of zullen de in het stuk aangewezen rechtverkrijgenden het verzekerde bedrag van $ 5000.— in gereed geld ontvangen, doch indien het overlijden van den verzekerde plaats heeft in het 18e jaar of later, dan zullen de ontvangsten aldus zijn:

18e	jaar	$ 5448.60
19e	„	„ 5962.30
20e	„	„ 6511.95
21e	„	„ 7096.20
22e	„	„ 7715.—
23e	„	„ 8372.—
24e	„	„ 9667.25
25e	„	„ 9802.50

Aangezien de accumulaties berekend worden tegen een samengestelden interest, hooger dan speciaal andere buitenlandshe verzekeringsmaatschappijen waarborgen, beveelt men hun aan, die voordeelige zaken wenschen te doen, een over dit polis-stelsel handelend prospectus te vragen ten kantore van de Mutualiteits-Bank, Agentschap van Curaçao.

Curaçao, 11 October 1919.

MUTUALITEITS-BANK.

AGENTSCHAP VAN CURAÇAO,

door de MUTUALITEITS-BANK te Bucaramanga, Colombia, op dit eiland opgericht.

Maatschappelijk kapitaal $ 500,000 Goud.

Het belast zich met:

a. den aan- en verkoop van wissels;
b, incasseeringen bij opdracht;
c. commissie-handel in 't algemeen;
d. de vertegenwoordiging van buitenlandsche handelshuizen;
e. de ontvangst en afzending van scheepsladingen.

Dit Agentschap, dat correspondenten heeft in de voornaamste steden van het Buitenland, waar er Banken zijn, neemt gelden a deposito in **Guldens, Pndn. Sterling, Peseta's** of **Francs** voor den termijn van niet minder dan een jaar, met vorafgaand advies van eene maand, een jaarlijkschen interest van **8** pCt. toekennend.

Aangezien de directeur van dit Agentschap, de heer J. P. G. ECKER, terzelfdertijd gemachtigde-generaal van de Colombiaansche Mutualiteits-Maatschappij **Todos Para Todos** en van de Mutualiteits-Hypotheekbank van Bucaramanga, Colombia, is, die elk een kapitaal van $ **500,000 Goud** heeft, vertegenwoordigt het ook die twee ondernemingen, zich dientengevolge eveneens belastend met de verrichtingen, die ten deele hare voornaamste zaken onderscheidenlijk uitmaken, nl.:

f. de aanneming van verzekeringen op het leven, en
g. den verkoop van effecten.

25—26 Curaçao, 1 October 1919.